

Légzőszervek betegségei

Légzőszervek betegségei

I. Felső légúti infekciók

1. Rhinitis acuta (nátha)

2. Pharyngitis acuta

Oka: (vírusok)

Tünetek – fizikális vizsgálat

3. Sinusitis

4. Laryngitis: rekedtség, aphonia (tu., tbc)

száraz, izgató köhögés

Légzőszervek betegségei

II. Alsó - légúti hurut

1. Tracheitis acuta: kínzó fájdalom, láz,
improductiv köhögés, érdes légzés

2. Bronchitis acuta (bronchiális nedves zörejek)
szakaszos köhögés, bő köpet ürítés)

Pneumonia (tüdőgyulladás)

Praedisponáló tényezők

- dohányzás, alkoholizálás,
közösségben élés, idős kor,
aspiráció, neurológiai betegségek,
GORD

Oka:

- baktériumok, vírusok, gombák

Tünetek:

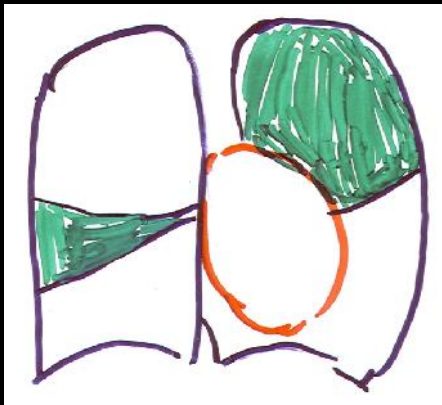
hidegrázás, láz, köhögés
(improduktív-produktív)

Fülekész soragolást

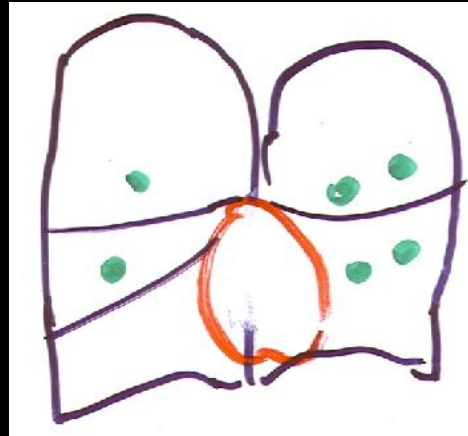
1. Kopogtatás: rívidült v. tumpul
2. Hangelés:
 - I. sz.: crepito indus
 - II. sz.: hárgi légzés (bronchophonia)
pectoral hemitus (szekret)
 - III. sz.: Né-kópás és nagy hölgyök
bronchiális alveoláris jelek (amikor magindul
a köhögés köpet ürítés)
stapigátio: érdes, megyűző köhögés- pleurális
alveoláris, crepito indus
3. Inspectio: Dyspnea, tachypnea, cyanosis

Pneumonia (tüdőgyulladás)

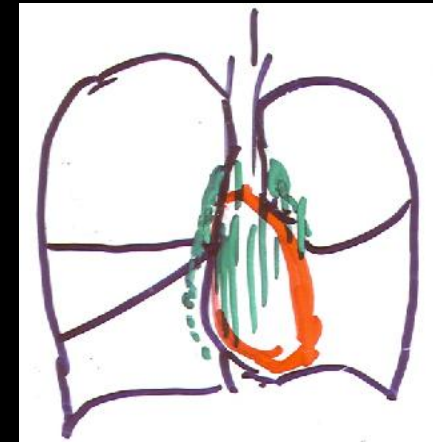
Tüdőgyulladás lokalizációja

**Lobáris
lebenyes pn.**

**Broncho pn.
gócos**

Centrális pn.

Primer pneumoniák

Oka:

Baktérium:

Pneumo-streptococcus

haemophilus influenza

Klebsiella

lobáris lok.

véres köpet

E.coli

pseudomonas

aeruginosa

broncho pneumonia

Primer atipusos pneumonia

A/2.

2. a.

Legionella
pneumophila
(Gram. neg.)

nedves
környezet

lobális
broncho
p.n.

Pontiac láz
„nyári influenza”
Legionellozis
magas láz
fejfájás
ízületi panaszok
vizes hasmenés
véres köpet
relatív bradycardia
relatív tachycardia
vese, máj károsodás

Primer atipusos pneumonia

A.

2. b.

Mycoplasma
pneumoniae

10-40 év
környezet

broncho
p.n.

fejfájás, astmatikus
nehézlégzés
köhögés
véres köpet
cardialis,
gastrointestinalis
tünetek
splenomegalia,
adenomegalia
haemolytikus
anaemia

Primer atipusos pneumonia

2. c.

Chlamydia
pneumoniae

felsőlégtúti hurut majd pneumonia
(1965 Tajvan)

Chlamydia
psittaci

Psittacosis, vagy ornithosis

magas láz
fej, izom fájás
máj, lép
nagyobbodás

2.d.

Vírusok (influenza) Adeno
RS. respiratory syncitial vírus
(bárányhimlő, kanyaró vírus)

nagyfokú
gyengeség
„kétpupu”
lázgörbe
cyanosis
keringési
elég telenség
véres köpet

Primer atipusos pneumonia

2. e. Rickettsia p.n.

állatokkal foglalkozó

Coxiella burnetti p.n. Q. láz

magas láz
izomfájdalom
szív, vese, máj
laesio
véres köpet

Pneumonia oka

Mycosi

sok:

Candida

Actinomyces: tályog

fistula

– mellkas falon

amyloidosis

Pneumonia oka

Aspergillus:

Gomba a bronchus váladékokból
mutatható ki

Rtg, összefolyó kis gócok

Allergia (Löffler féle pneumonia) eosinophil infiltrátum (Ascaris)

Protozoon p.n (toxoplasmosis)

B. Secunder pneumoniák:

Bronchiectasia

gyógyszerek: Nitrofurantion

immunbetegségek SLE

„köpeny pneumonia” – tumor?

azonos helyen ismétlődő

Pneumonia súlyossága

Tünetek, melyek közül egy megléte is már indokolja az intenzív ellátást:

- Légzésszám 30/perc felett (felvételkor)
- súlyos légzési elégtelenség
- lélegeztetés igénye
- shock (90 Hgmm > szisztolés,
60 Hgmm > diasztolés nyomás)
-

Pneumonia

- **vasopresszor adásának szükségessége 4 órán túl**
- **kevés vizelet, vagy dializálást igénylő akut veseelégtelenség**
- **rtg. alapján bilaterális vagy több lebenyt érintő folyamat**

A toxicus shock-syndroma klinikai manifestatio

Magas láz

Scarlatiniformis kiütés

**Hypotensio és
shock**

Hámlás, elsősorban a tenyéren, talpon, a

reconvalescentia

ideián

A toxicus shock-syndroma klinikai manifestatio

Szervi manifestációk

Nyálkahártyák: **hyperaemia a kötőhártyán,
a garatban és a hüvelyben**

Gyomor-bél-csatorna: **kezdeti hányás, hasmenés**

Izomzat: **súlyos myalgiák (emelkedett serum
creatin-kinase-szint; ritkán rhabdomyolysis)**

A toxicus shock-syndroma klinikai manifestatio

Szervi manifestációk

Központi idegrendszer: **toxicus encephalopathia;**
(dezorientáltság, delirium, vagy bódultság láz,
vagy shock nélkül)

Vese: **azotaemia; pyuria kimutatható húgyúti
infectio nélkül**

Máj: **serum bilirubin és SGOT emelkedett**

Vér: **thrombocytopenia**

Pneumonia terápiája

Lázcsillapítás

II. generációs antibiotikum:

Zinacef, Zinnat, Ceclor, Aktil, Augmentin

II. generációs készítmények: Fortum, Rocefin, Cefobid, i.v.

Macrolidok: Eryc, Klacid, Sumomed

Köptetők: ACC 200, Paxirasol, Mucopront

A tüdő krónikus obstruktív betegségei

A tüdő krónikus obstruktív betegségei

KALB: krónikus aspecifikus légúti betegségek

COPD: krónikus obstruktív pulm. disease

**A légutak betegségei, mely legalább három
hónapig tart, két éven belül ismét kiújul.
(nehéz légzés, köhögés, köpet ürítés)**

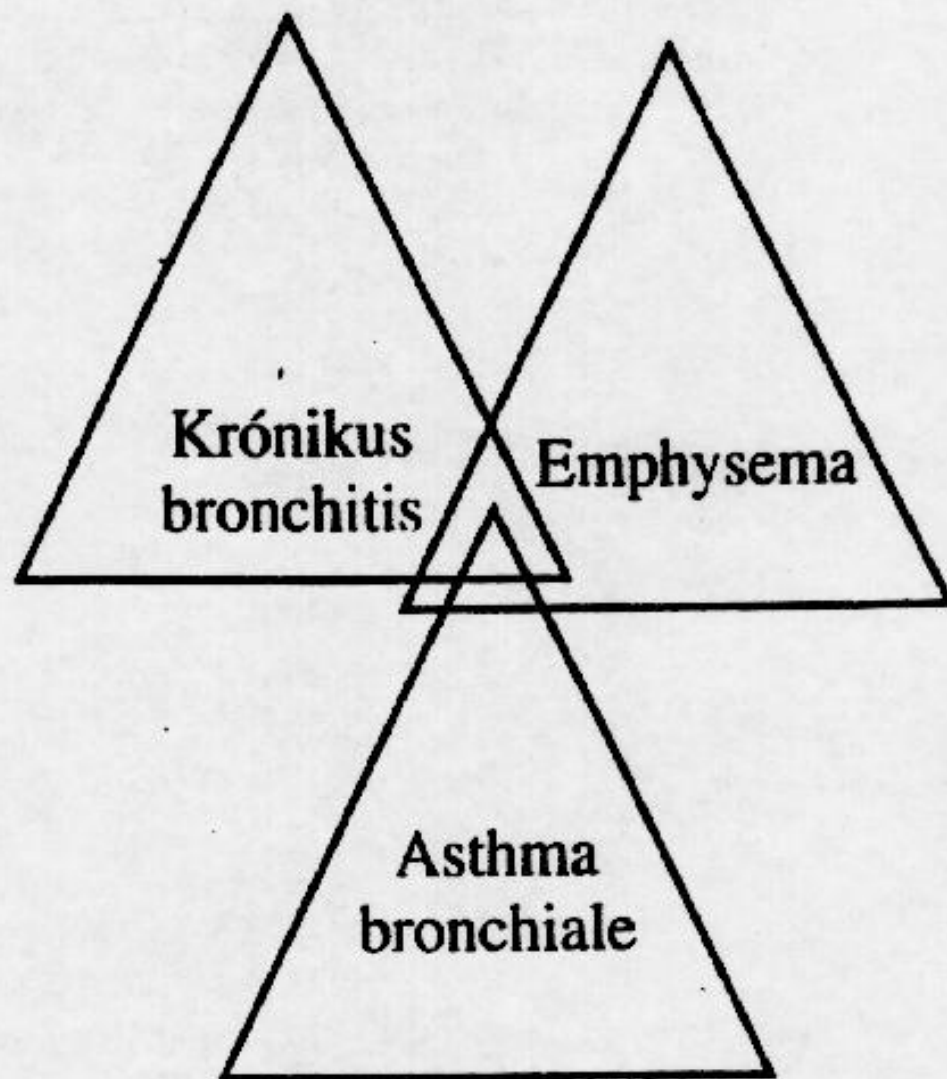
A tüdő krónikus obstruktív betegségei

Krónikus bronchitis (idült hörghurut)

Emphysema (tüdőtágulat)

**Asthma bronchiale (tüdő eredetű rohamokban
jelentkező nehéz légzés)**

Obstruktív légúti megbetegedések

Asthma bronchiale

Tüdőeredetű rohamokban fellépő nehézlégzés

a. spontán v. kezelésre reversibilis

bronchialis obstrukcio (izom görcs)

b. légúti gyulladás (nyh. duzzanat)

**c. légúti ingerelhetőség (szívós, tapadós
nyák képződés)**

Asthma bronchiale

Klinikai tünetek:

köhögés, köhécseles (éjjel, hajnal)

nehézlégzés (fizikai terhelés)

mellkas hangosan zihál "wheezing"

Megtekintés:

- kilégzése nehezített
- mellkas felfúvódik
- orrszárny légzés
- cyanosis - vénás pangás nyaki ereken

Asthma bronchiale

Tapintás: tachycardia ritmuszavar

Kopogtatás: hypersonor, mélyen álló rekeszek

Hallgatózás: sípolás - búgás

Asthma bronchiale formái

1. Extrinsic – exogen allergiás tényezők-
20 év alatt
2. Intrinsic – (bakt, vírus, légúti infekciók, kémiai irritatív anyagok, GORD)

Vizsgálat: köpet nyúlós, üveges

Curshmann – spiral (nyák fonat)

bronchiális öntvény

Asthma bronchiale

Charcot - Leyden eo. kristályok

EKG: jobb szívfél megterhelés

- P. pulmonale, jobbszár block

Mellkasfelvétel

Légzésfunkció

Asthma bronchiale

Therápia:

Antikolinerg szerek: **Atrovent, Spiriva**

Szelektív β -2 adrenerg agonisták:

Ventolin, Bricanyl, Berotec, Serevent, Berodual

Spiropent, Salbutamol

Glukokortikoidok (inhalálók): **Aldecin, Pulmicort**

Xantinok: **Euphyllong, Retafillin, Theospirex**

Diaphyllin

Antibiotikumok II. generáció: **Zinacef, Ceflor, Aktil, Augmentin**

Makrolidok: **Eryc, Rulid, Sumamed, Klacid**

Köptetők: **ACC-200, Paxirasol**

Krónikus bronchitis

Krónikus bronchitis

Előfordulás: Ff : nő = 3 : 1 (30-60 év között)

Etiológia: multifactoriális

**Tünetek: Köhögés, reggeli bőséges köpet ürítés,
fáradékonyság, gyengeség**

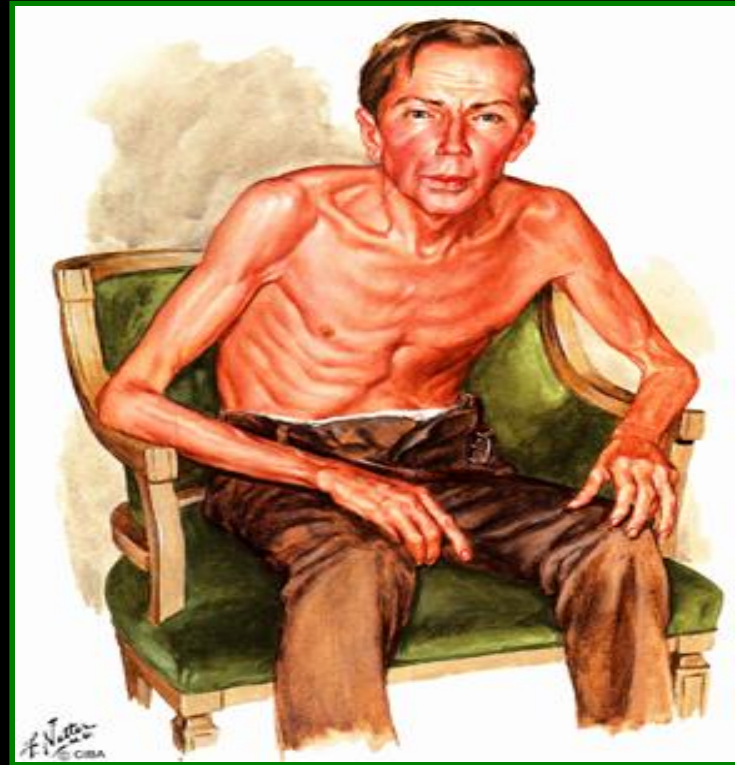
Krónikus bronchitis

- **PP típus (Pink puffer)** rózsaszínen fújtató dyspnoe, de cyanosis nem jellemző szikár alkat - normál, vagy sovány
- **BB típus (Blue bloater)** kéken fújtató bronchitises típus - cyanosis, polyglobulia, túlsúlyos beteg hypoxia - hypercapnia, cor pulmonale chr. – jobb szívfél elégtelenség

„Blue Bloater”
„Kék pöfögő”

„Pink Puffer”
„Rózsaszín szuszogó”

Krónikus bronchitis

Kopogtatás: hypersonor

Hallgatózás: száraz - nedves bronchialis zörejek

**Dg.: köpet tenyésztés, Rtg, bronchoscopya,
légzés funkció**

Etiológia

AKTÍV DOHÁNYZÁS

(egészséges csoportban 25 éves életkor felett a FEV_1 évi csökkenése 30-40 ml, a veszélyeztetett dohányosok körében 70-90 ml)

Etiológia

LÉGSZENNYEZÉS

**(Kéndioxid, Nitrogén oxidok, ózon, korom,
kvarc-fémporok, stb.)**

Etiológia

α_1 - ANTITRIPSZIN

(az emphysemások 3-4%-ban mutatható ki)

- Gyermekkorban elszenvedett gennyes
légúti fertőzések**
- Rossz szociális, gazdasági körülmények**

Emphysema pulmonum: tüdőtágulat

Oka: alveusok fala átszakad

Etiológia:

Primer (időskori) atrophias emphysema

Szekunder: - chr. obstructiv bronchitis

- asthma bronchiale

- heg - emphysema

- proteaz: antiproteaz elmélet

infectio:

proteázok - proteaz inhibitorok ←

Emphysema pulmonum: tüdőtágulat

Inspectio:

hordó alakú mellkas

vízszintesen álló bordák

kitöltött supraclavicularis árok

kilégzési nehezítettség (pipáló légzés)

Emphysema pulmonum: tüdőtágulat

Tapintás: légzési kitérések kicsik

**Kopogtatás: mélyen álló, csökkent kitérésű
rekeszek, hypersonor (dobozos)**

Hallgatózás: halk, gyengült alaplégzés

Dg.: Rtg, légzésfunctio

A krónikus obstruktív légúti betegség (COPD) **megelőzhető és kezelhető**

A COPD kezelési lépcsője

Sebészi kezelés

Tartós OXIGÉN terápia

SERETIDE 500 DISKUS

2 x 50/500 mcg folyamatosan

SEREVENT DISKUS 2 x 50 mcg folyamatosan

VENTOLIN Evohaler szükség esetén 1-2 puff

Rizikótényezők kerülése, influenzavakcináció

I
enyhe

II.
közepesúlyos

III.
súlyos

IV.
nagyon súlyos

Igazolható légúti obstrukció ($FEV_1/FVC < 70\%$)

$FEV_1 \geq 80\%$
tünetmentes vagy panaszos

$50\% \leq FEV_1 < 80\%$

$30\% \leq FEV_1 < 50\%$

$FEV_1 < 30\%$
vagy krónikus légzési
elégtelenség vagy jobb
szívfélelgtelenség

Tüdő restriktív betegsége (bronchiectasia)

A tüdő restriktív megbetegedése

Bronchiectasia (hörgtágulat)

Hörgők irreverzibilis tágulata

- Formái:**
- 1. zsákszerű, arányos**
 - 2. varicosus, szabálytalan**
 - 3. sacciformis, tömlőszerű**

A tüdő restriktív megbetegedése

A tüdő restriktív megbetegedése

A tüdő restriktív megbetegedése
